

ת"פ (ירושלים) 55476-12-23 - מדינת ישראל נ' אמיר טוויל

ת"פ (ירושלים) 55476-12-23 - מדינת ישראל נ' אמיר טוויל ואח'מחוזי ירושלים

ת"פ (ירושלים) 55476-12-23

מדינת ישראל

נגד

1. אמיר טוויל

2. אחמד טוויל

3. מוחמד טוויל

4. מרואן טוויל

כולם ע"י ב"כ עו"ד רמי עותמאן

בית המשפט המחוזי בירושלים

[21.04.2025]

כבוד השופטת חנה מרים לומפ

גזר דין

רקע

1. הנאשמים הורשעו על פי הודאתם, במסגרת הסדר טיעון, לאחר שחזרו בהם מכפירתם, בעובדות כתב האישום המתוקן, בעבירות של חטיפה, לפי סעיף 369 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 380 לחוק בצירוף סעיף 382(א) לחוק וסעיף 29 לחוק, תקיפת קטין, לפי סעיף 368(א) רישה לחוק בצירוף סעיף 29 לחוק, ותקיפה סתם, לפי סעיף 379 לחוק בצירוף סעיף 29 לחוק. 2. במסגרת הסדר הטיעון לא הייתה בין הצדדים הסכמה לעניין העונש, עם זאת הוסכם כי הטיעונים לעונש יישמעו באופן חופשי לאחר קבלת תסקיר שירות המבחן בעניינם של הנאשמים. 3. כתב האישום המתוקן נפתח בחלק כללי, אשר בו מתואר כי נאשמים 1, 2 ו-3 הם אחים וכן אחיהם של א' יליד 1997 (להלן: "המתלונן") ואילו נאשם 4 הוא בן דודם. במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, נישא המתלונן ל-ע' (להלן גם: "האישה" או "אשת המתלונן"), אשר לה ילדים ממערכת נישואים קודמת. עובר לאירוע המתואר להלן בכתב האישום, גמלה בלבם של הנאשמים ההחלטה לחטוף את המתלונן ולהביאו לשייח' אשר זהותו אינה ידועה למאשימה, על מנת לטפל בהתנהגותו הבלתי יציבה.

4. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 8.12.23 בשעה 21:22, הגיעו הנאשמים ברכב טויוטה דגם "RAV" 46438801 ל"ז"4 (להלן: "הרכב"), אל דירתה של אשת המתלונן ברחוב אל-חאריק בשכונת עיסאווייה (להלן: "הדירה"). בדירה שהו אותה העת המתלונן, האישה ושני ילדיה הקטינים - ו' ילידת 2011 ו-עו' יליד 2013 (להלן יחד: "הקטינים"), חברתה של אשת המתלונן פ.פ (להלן: "החברה"), ובתה הקטינה של החברה, נ.פ. ילידת 2012 (להלן: "נ.פ."). הנאשמים דפקו בחוזקה על דלת דירתה של האישה, ומשפתחה להם את דלת הדירה, התפרצו ארבעתם פנימה, כאשר נאשם 2 חובש קסדה המסתירה את פניו. באותה עת שהה המתלונן בחדר השינה שבדירה.

5. הנאשמים הפכו רהיטים וחפצים בדירה, ואחד מהנאשמים, שזהותו אינה ידועה למאשימה, דחף את האישה, וילדיה הקטינים התקרבו אליה לעזרתה. נאשם 1 דחף את הקטינים, הכה את הקטינה ו' בידה, והרים נרגילה שעמדה במקום והשליכה לעבר האישה. בהמשך נכנסו הנאשמים לחדר השינה והרימו את המתלונן בכוח, בעוד שניים מהם אחזו אותו בידי ושניים מהם אחזו אותו ברגליו. הנאשמים הוציאוהו מן הדירה בניגוד לרצונו תוך שהפעילו עליו כוח והכו אותו, והכניסוהו אל הרכב שעמד בצד הכביש. הנאשמים נסעו מן המקום עם המתלונן במטרה לקחתו לחברון. משחלפו הנאשמים עם המתלונן ברכב במעבר דרך האבות (מחסום המנהרות) ונבדקו על ידי שוטרים במעבר, זעק המתלונן לעזרת השוטרים באמרו: "חטפו אותי, חטפו אותי, תעזרו לי בבקשה". כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים נגרמה למתלונן חבלה במצחו.

תסקירי שירות המבחן

נאשם 1

6. מתסקיר שירות המבחן מיום 20.2.25 עולה, כי נאשם 1, נשוי בשנית ואב לשלושה ילדים בגילאים שנה עד ארבע שנים, אשר מתגורר עם משפחתו הגרעינית בדירה הנמצאת בבניין דירות משותף של משפחת מוצאו. לדבריו, סיים בית ספר תיכון עם תעודת בגרות במתכונת ירדנית, ולאחר סיום לימודיו השתלב בשוק העבודה בעבודות שונות, כאשר בשנתיים האחרונות עד מעצרו עבד בחנות למכירת קרמיקה. צוין, כי מעיון בגיליון רישומו הפלילי עולה שנאשם 1 נעדר הרשעות קודמות. עוד צוין, כי נאשם 1 נעצר ביום 8.12.23 ושוחרר עוד באותו היום למעצר בית מלא בביתו למשך כחודשיים. לאחר מכן, נוסף לתנאי השחרור שלו גם איזוק אלקטרוני עד ליום 30.9.24, שאז בוטל האיזוק האלקטרוני והוא נותר במעצר בית. ביום 31.10.24 הוקלו תנאי מעצרו של נאשם 1 כך שהותר לו לצאת לעבודה, אולם חרף זאת הוא לא מצא מקום עבודה מתאים, והוא אינו עובד משך כל תקופת מעצרו, מה שהוביל למצוקה כלכלית קשה ביותר לו ולבני משפחתו.

7. אשר לביצוע העבירות- נאשם 1 מסר, כי קיבל אחריות כללית למעשים, לצד שימוש במנגנוני הגנה של טשטוש, צמצום והפחתת חומרת המעשים. לטענתו, מטרת הנאשמים הייתה להביא את אחיו, המתלונן, לטיפול אצל שייח' בחברון, מאחר שעובר לביצוע העבירות חלה התדרדרות קשה בהתנהגותו. לדבריו, המתלונן התנהג בצורה חריגה ומוזרה, אשר באה לידי ביטוי, בין היתר, בנישואיו הלא מתאימים ולא מקובלים על פי תפיסת המשפחה, ובכך שביום האירוע, הגיע המתלונן לבית המשפחה, וזרע שם הרס בבית בכך ששבר רהיטים ופגע בדברי ערך.

8. שירות המבחן התרשם, כי נאשם 1 צעיר הניחן באינטליגנציה בינונית ויכולת ביטוי מילולית תואמת, בעל מערכת ערכים נורמטיבית בבסיסה, ובעל רצון ויכולת לנהל אורח חיים תקין. שירות המבחן לא התרשם מקיומם של ערכים, נורמות ודפוסי התנהגות בעייתיים ואלימים מגובשים ומושרשים אצלו, אך סבר כי התקשה להתמודד עם הציפיות שחש שמופנות אליו מצד הוריו והמשפחה המורחבת, להפסיק את התנהגותו הלא הולמת ולא מקובלת של המתלונן, על פי תפיסתם. משכך, ייתכן כי תחושות של פגיעה בכבוד משפחתו, ותחושה של תסכול וכעס, השפיעו עליו לפעול באופן אימפולסיבי ואלים, ללא יכולת להפעיל שיקול דעת הולם ולחשוב על השלכות התנהגותו. עם זאת, שירות המבחן ציין שמדובר באדם בעל מערכת ערכים נורמטיבית בבסיסה המעוניין לנהל אורח חיים תקין, כפי שבא לידי ביטוי במאמציו לשמור על יציבות וקביעות בעבודה, ולדאוג לפרנסת אשתו וילדיו הקטינים. עוד שירות המבחן התרשם, כי התנאים המגבילים בהם שהה לתקופה ממושכת והשלכותיהם על מצבו הכלכלי, כמו גם ניהול ההליך המשפטי, הם בעלי אפקט הרתעה מחזרה על מעשים דומים בעתיד.
9. לאור כל האמור לעיל, שירות המבחן סבר כי שליחתו של נאשם 1 לריצוי מאסר מאחורי סורג ובריה תפגע קשות בו ובמשפחתו ותפחית מסיכויי שיקומו בעתיד, ולכן המליץ להימנע מכך. הוטעם, כי אם יוחלט להטיל על נאשם 1 עונש של מאסר, הרי שהמאסר יהיה לתקופה קצרה שתרוצה בדרך של עבודות שירות.
- נאשם 2
10. מתסקיר שירות המבחן מיום 20.2.25 עולה, כי נאשם 2 נשוי ואב לשני ילדים בגילאים ארבעה חודשים ושנתיים, אשר מתגורר עם משפחתו בדירה בבניין משותף של משפחת מוצאו בשכונת ראס אל-עמוד במזרח ירושלים. נאשם 2 סיים תיכון בשנת 2013 עם תעודת בגרות ירדנית, והציג תעודת לימודים מהמכללה האקדמית "אונו" המאשרת כי השלים תכנית לימודים מקצועית בלימודי נטורופתיה, הגם שטרם השלים את דרישות ההכשרה במקצוע ולא עסק בו עד כה. נמסר, כי נאשם 2 נעדר עבר פלילי. עוד נמסר, כי עד למעצרו עבד נאשם 2 כשליח בחברת "וולט", אך מאז שהוקלו תנאי מעצרו והתאפשר לו לצאת לעבודה הוא טרם הצליח למצוא מקום תעסוקה, ונקלע עם משפחתו למצוקה כלכלית חמורה.
11. אשר לביצוע העבירות- נאשם 2 מסר שקיבל אחריות כללית לביצוע המעשים, לצד שימוש במנגנוני הגנה של טשטוש, צמצום והפחתה מחומרת המעשים. נאשם 2 תיאר את אותן סיבות לביצוע העבירות כפי שתואר לעיל בעניינו של נאשם 1, לעניין התנהגותו החריגה לדבריו של אחיו המתלונן, אשר התבטאה בנישואיו ובהתנהגותו ביום האירוע בבית המשפחה.
12. שירות המבחן התרשם, שמדובר בגבר צעיר בעל אינטליגנציה תקינה ויכולת ביטוי תואמת, בעל מערכת ערכים נורמטיבית בבסיסה, ועם שאיפה ויכולת לנהל אורח חיים תקין. כמו כן לא התרשם שירות המבחן מקיומם של דפוסי אלימות או עבריינות מושרשים, וסבר שנאשם 2 פעל בהשפעת לחץ משפחתי כבד וציפיות חברתיות, אשר הובילו אותו לתגובה אימפולסיבית ואלימה. נראה, שפגיעה בכבוד משפחתו לצד תחושת תסכול וכעס, הביאו אותו לפעול ללא הפעלת שיקול דעת מתאים. עוד התרשם שירות המבחן, כי מעצרו הממושך בבית שהחריף את מצוקתו הכלכלית וההליך המשפטי, מהווים גורמים בעלי אפקט הרתעה משמעותי להימנעות ממעשים דומים בעתיד.

13. על כן, שירות המבחן העריך שקיימים גורמי סיכוי משמעותיים לשיקומו של נאשם 2, וסבר שמאסר בפועל עלול לפגוע בו קשות ולהקטין את סיכוייו להשתקם. לפיכך, הומלץ להימנע מהשתת עונש של מאסר בפועל, ואם אין מנוס מכך, הומלץ שזה יהיה לתקופה קצרה שתרוצה בדרך של עבודות שירות.
נאשם 3

14. מתסקיר שירות המבחן מיום 23.2.25 עולה, כי נאשם 3 נשוי ואב לתינוק בן ארבעה חודשים, המתגורר עם משפחתו בירושלים. נאשם 3 סיים 10 שנות לימוד, ותיאר עצמו כבעל הישגים לימודיים נמוכים. נאשם 3 מסר, שעזב את בית הספר מתוך רצון ללמוד את מקצוע הספרות, ובהמשך עבד לצד בן דודו. זאת, תוך כדי לימודי צילום, על מנת לסייע לאביו הצלם בעסקו. גם נאשם 3 נעדר הרשעות קודמות.

15. אשר לביצוע העבירות- נמסר, כי נאשם 3 התקשה לראות עצמו כאדם בעל דפוסי התנהגות אלימים או פוגעניים, וסבר שמדובר באירוע חריג שאינו משקף את התנהלותו הרגילה. הוא תיאר כי בני משפחתו היו מודאגים ממצבו הנפשי של אחיו הגדול, המתלונן, הסובל מהתמכרות לחומרים משני תודעה. לדבריו, בסמוך לאירוע, אחיו הבוגרים קיבלו שיחת טלפון מאמם שמסרה כי המתלונן הגיע לבית הוריו ונהג באלימות ושבד דברי ערך. בשל כך, פעלו בני המשפחה לקחת אותו לטיפול אצל שייח', על מנת לעזור לו. נאשם 3 הדגיש שהוא חש צורך ומחויבות לסייע לאחיו. שירות המבחן ציין, כי הוא שלל כוונה פוגענית, הביע חרטה וצער על התנהלותו, אותה הוא רואה כיום כמוטעית, ואמר שלמד את הלקח.

16. שירות המבחן התרשם, כי מדובר באדם צעיר שגדל במשפחה נורמטיבית ותיפקד לאורך השנים באופן תקין. עם זאת, לנאשם מחויבות חזקה כלפי משפחתו, והוא נוטה לרצות אחרים, במיוחד את הוריו, מתוך צורך לזכות בהערכתם. להתרשמותם, דפוס זה תרם, ככל הנראה, למעורבותו באירוע ולכניעתו ללחצים משפחתיים. ניכר שהוא מתקשה לזהות מצבי סיכון ולהפעיל שיקול דעת עצמאי, ולעיתים מטשטש את הגבולות שבין המותר והאסור. למרות זאת, עד לאירוע הנדון השקיע נאשם 3 מאמצים בניהול אורח חיים תקין, כפי שניכר מעברו הנקי, השתלבותו בתעסוקה והקמת משפחה. עוד התרשם שירות המבחן, כי האירוע חורג מאורחות חייו של נאשם 3 ומנוגד לערכיו. בנוסף התרשם שירות המבחן, כי נאשם 3 הפיק תובנות מההלך המשפטי, הן אשר להשלכותיו בפן המשפטי, והן מבחינת הבנת הפגיעה שגרם במעשיו.

17. לפיכך, העריך שירות המבחן כי מאחר שנאשם 3 אינו מביע נזקקות לטיפול בתחומים שונים, אין מקום להמלצה טיפולית בעניינו. עם זאת, הוטל ספק בתועלת שבהטלת עונש מאסר בפועל, שעלול לחשוף אותו להשפעות שליליות ולפגוע ביציבות המשפחתית. הומלץ על ריצוי מאסר שירות שירות בעבודות שירות לתקופה קצרה, לצד ענישה הצופה פני עתיד. שירות המבחן העריך, שיש בענישה זו כדי לסייע לנאשם 3 לכפר על הפגיעה כלפי נפגע העבירה, להציב לו גבולות ברורים, ולהפחית את הסיכון להישנות מעשים דומים בעתיד.

נאשם 4

18. מתסקיר שירות המבחן מיום 23.2.25 עולה, כי נאשם 4 רווק, המתגורר בבית הוריו בירושלים. בשנים האחרונות עבד כנהג משאית עד למעצרו. כיום הוא שוהה בתנאים מגבילים ואינו עובד. מקורות חייו עולה שהוא סיים 10 שנות לימוד, כשלדבריו נאלץ להפסיק את לימודיו מתוך מחויבות לפרנסת הוריו, מאחר שאחיו הגדולים בעלי משפחות ומנהלים משקי בית נפרדים. נאשם 4 הביע תחושת החמצה בגין אי יכולתו להשלים את לימודיו ולרכוש מקצוע, לצד תחושת מחויבות והזדהות עם ציפיות הוריו לקבל על עצמו אחריות לפרנסת המשפחה. כמו כן, מסר שטרם מעצרו התארס, אך בעקבות מעורבותו בתיק דן נפרד מארוסתו. גם נאשם 4 נעדר הרשעות קודמות.

19. אשר לביצוע העבירות- נמסר, כי נאשם 4 הביע חרטה וצער, הבין את הפסול במעשיו ואת הפגיעה שגרם. נמסר, שניכר כי הוא רואה את העבירות כחריגות למהלך חייו, כאשר לתפיסתו מדובר באי הבנה של הסיטואציה, כשבאותה העת התקשה לבחון באופן ביקורתי את התנהגותו העבריינית, והיה מנותק ממשמעותה הפוגענית. לדבריו, נענה לבקשת האחרים ונגרר אחריהם מאחר שסבר שהם פועלים לטובת בן דודו, המתלונן. לצד זאת כיום הוא מבין שהיה מושפע מדעת הסובבים אותו, לא בחן את העניין באופן עצמאי, ולא הצליח לקבל ולכבד את דרך החיים שהמתלונן בחר, גם אם זו שונה ונוגדת את הציפיות המשפחתיות ממנו. עוד מסר, שההליך המשפטי חידד לו את הבעייתיות בהתנהלותו, והוא הפיק לקחים מתאימים.

20. שירות המבחן התרשם מאדם צעיר, אשר בהיותו בן זקונים רווק שנותר יחיד המתגורר עם הוריו, ובשל ציפיותיהם ממנו, קיבל על עצמו אחריות לפרנסת הבית, תפקיד שלא היה מותאם ליכולותיו הרגשיות והתפקודיות. להערכת שירות המבחן, בנסיבות חייו אלה הוא פיתח נטייה בלתי מודעת לריצוי האחר, במיוחד מול בני משפחתו, ודפוס זה עומד גם ברקע לביצוע העבירות בהן הורשע, לצד נגררותו אחר מעורבים אחרים. עוד צוין הפער בין העדר רקע פלילי לאישומים הנדונים, אשר מגביר את הקושי לצפות את התנהלותו העתידית. מול מוקדים אלה, שירות המבחן התרשם מבחור נעדר עבר פלילי, אשר מקפיד לנהל אורח חיים תקין, המתבטא גם בתחום התעסוקתי ובסיוע בפרנסת משפחתו, וניכר כי להליך המשפטי היה אפקט מחדד גבולות עבורו.

21. לאור כל האמור לעיל, נוכח העובדה שאינו מביע נזקקות טיפולית בתחומים שונים, שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו של נאשם 4. עם זאת, מאחר שמדובר בבחור צעיר, המבטא יכולת ורצון לניהול אורח חיים תקין, שזוהי הרשעתו הראשונה, התרשם שירות המבחן שהטלת מאסר בפועל בין כותלי הכלא וחשיפה לחברה עבריינית עלולים להוות עבורו גורם מדרדר, בכלל זה להפנמת דפוסים עברייניים, ויפגע במערך משפחתו. לפיכך, הומלץ כי יוטל עליו עונש מוחשי של מאסר שירוצה בעבודות שירות לתקופה קצרה, לצד הטלת ענישה צופה פני עתיד. בעונשים אלה יהיה בכדי לכפר על מעשיו כלפי נפגע העבירה על הנזק והפגיעה שהסב, להציב גבול ברור למעשיו ולהפחית סיכון להישנות ביצוע עבירות.

עמדת נפגע העבירה

22. במסגרת הכנת תסקיריהם של הנאשמים, נפגש שירות המבחן גם עם המתלונן. נמסר, כי המתלונן בן 28, אשר נישא לפני כשנה וחצי ל-ע', שהיא כיום בת 38 אשר נישואיה למתלונן הם נישואיה השניים, ומנישואיה הראשונים יש לה 6 ילדים בגילאים 5 עד 17 שנים. עוד נמסר, שבני המשפחה ובמיוחד הורי המתלונן התנגדו בתוקף לנישואיו עם ע', אך המתלונן תיאר בפני שירות המבחן קשר אהבה משמעותי ועמוק ביותר ששורר ביניהם. מסקירת קורות חייו של המתלונן, שירות המבחן התרשם שלאורך השנים הוא מנהל אורח חיים נורמטיבי ותקין, שבמרכזו עומדת בשנים האחרונות השתלבות יציבה וקבועה בעבודה. כמו כן, בשנתיים האחרונות הוא עובד כפקח תנועה בפקוח תחנת המשטרה "מוריה".

23. אשר למעשיהם של הנאשמים כלפיו, שירות המבחן התרשם מיחס אמביוולנטי של המתלונן. נמסר כי מחד גיסא, ישנה התרשמות מפגיעה קשה שנגרמה למתלונן, לאשתו ולאחרים כתוצאה מהמעשים הקשים והאלימים שבוצעו כנגדם. מאידך גיסא, התרשם שירות המבחן כי המתלונן מיצר וכואב מאוד את המצב הקשה והעגום שאחיו ובן דודו נקלעו אליו בעקבות מעשיהם.

ראיות לעונש

24. מטעם המאשימה לא הוגשו ראיות לעונש.

25. מטעם הנאשמים העיד המתלונן, אשר תיאר כי האירוע התרחש בתקופה שבה עבד באילת באבטחה ואנשים שסיממו אותו. לדבריו, כאשר היה תחת השפעת סמים הוא הרס את הבית של הוריו, ואחיו הגיעו לסייע לו, ללא כוונה לפגוע בו או להזיק לו, אלא כדי לדאוג שיקבל טיפול מתאים. המתלונן סיפר שסבל מהזיות ומדברים מוזרים, אך בסוף קיבל טיפול ותרופות אצל שייח' בחברון ומצבו כיום טוב יותר. המתלונן ביקש מבית המשפט לנהוג בסלחנות כלפי אחיו, באומרו כי הם פעלו מתוך דאגה לשלומם. עוד אמר, שכיום היחסים במשפחה טובים, הוא מתגורר עם אשתו ומבקר את משפחתו באופן קבוע.

26. עוד העיד אביהם של נאשמים 1-3 והמתלונן ודודו של נאשם 4, אשר מסר שבתקופה האחרונה המתלונן גרם לבעיות במשפחה, בשל התמכרותו לסמים. האב הדגיש, כי בניו הנאשמים שגו בדרך בה פעלו, אך אמר שמטרתם הייתה לסייע למתלונן ולטפל בו. לדבריו, כיום, לאחר שעבר טיפול, המתלונן מתפקד היטב, עובד ושומר על קשר עם בני משפחתו. האב הביע תקווה שלא יוטל על הנאשמים עונש של מאסר בפועל, שכן במצב דברים זה ייפול עליו נטל הטיפול בילדיהם, כאשר כבר עתה המשפחה מתמודדת עם קשיים כלכליים משמעותיים, הנובעים, בין היתר, מההליך המשפטי ומהקושי לעמוד בתשלומי הארנונה. האב ביקש מבית המשפט לנהוג ברחמים כלפי בניו, על מנת שיוכלו להמשיך ולדאוג למשפחותיהם.

טיעוני הצדדים לעונש

27. ב"כ המאשימה הדגישה את חומרת האירוע, כאשר הגיעו הנאשמים ברכבו של נאשם 1 לדירת אשתו של המתלונן, לקחו בכוח את המתלונן בניגוד לרצונו ותוך שהם מכים אותו, וכשבמהלך האירוע הם דפקו על דלת הבית, הפכו רהיטים וחפצים, ודחפו את האישה ואת ילדיה הקטינים, כשנאשם 1 דחף גם הוא את הקטינים והכה את הקטינה ו'. לדבריה, האירוע הסתיים רק כאשר הנאשמים והמתלונן הגיעו למחסום, והמתלונן זעק לעזרת השוטרים במחסום. מדובר במעשים שקדם להם תכנון, אשר מעיד על מודעותם למעשיהם.

28. לאחר שהפנתה לפסיקה לעניין מדיניות הענישה הנוהגת, עתרה ב"כ המאשימה לקביעת מתחם עונש הולם הנע בין 48 ל-60 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית. ב"כ המאשימה ציינה, כי הגם שמדובר בנאשמים נעדרים עבר פלילי אשר לקחו אחריות למעשיהם וחסכו בזמן שיפוטי, יש לתת משקל גם לשיקולי התרעת היחיד והרבים. לכן, לשיטתה, יש להטיל עליהם עונש מאסר בפועל חרף המלצת שירות המבחן. עוד טענה, כי יש קושי בהמלצת שירות המבחן מאחר שהיא לגבי כל הנאשמים ומדובר בתסקירים זהים זה לזה ואף נתגלו שגיאות אשר לגילם של הנאשמים. כמו כן, נטען כי התרשמות שירות המבחן היא שלקחת האחריות של הנאשמים היא כללית, ושהם מטשטשים ומפחיתים את חומרת האחריות שלהם, ומצדיקים את מעשיהם ברצונם להביא את אחיהם המתלונן לטיפול אצל שיח' בחברון. ברם, לטענת ב"כ המאשימה, שירות המבחן לא הביא בחשבון את חומרת העבירות והפעולות שנעשו לשם מימוש החטיפה, תקיפת אחרים לרבות תקיפת קטינה.

29. עם זאת, לאור נסיבותיהם האישיות, היעדר עבר פלילי ולקחת האחריות יש לקבוע את עונשם בתחתית מתחם העונש ההולם. ב"כ המאשימה, עתרה לכך שעונשו של נאשם 1 יהיה מעט חמור יותר מזה של נאשמים 2 עד 4, לאור העובדה שהוא פגע בקטינה ו'. עוד התבקש חילוטו של הרכב בו בוצעה חטיפת המתלונן.

30. מנגד, ב"כ הנאשמים טען, כי מעדותה של אשת המתלונן, אשר הספיקה להעיד בבית המשפט בטרם חזרו בהם הנאשמים מכפירתם והודו בעובדות כתב האישום המתוקן, עולה שהמתלונן ידע על הגעת אחיו לקחתו לטיפול אצל השיח' בחברון, ואף שוחח עמם טלפונית מראש. היא גם סיפרה שימים לאחר האירוע, המתלונן השליך ביצים על הבית, מה שמלמד על מצבו הנפשי, ועל כך שהנאשמים רצו לעזור לאחיהם, ולא מדובר בחטיפה שבוצעה במטרה להזיק. בהמשך דבריו, טען ב"כ הנאשמים כי הפסיקה שאליה הפנתה ב"כ המאשימה אינה מתאימה לענייננו, שכן מתוארים בה אירועים חמורים בהרבה מזה שבו עסקינן.

31. ב"כ הנאשמים הוסיף וטען, כי מאז האירוע המתלונן התאושש, חזר לאשתו, עובד והמשיך בחייו, בעוד אחיו הם שנותרו מאחור. הם אינם עובדים, שהו שמונה חודשים במעצר באיזוק אלקטרוני וחודשיים במעצר בית מלא, ואביהם נאלץ לכלכל את המשפחה למרות מצבו הרפואי הקשה. עוד נטען, כי תסקירי שירות המבחן בעניינם של כל הנאשמים חיוביים, ועולה מהם שהנאשמים פעלו מתוך כוונה טובה, הודו במעשיהם, מבינים כיום את טעותם ומביעים חרטה. הנאשמים הם אנשים נורמטיביים ששמרו בקפדנות על תנאי מעצר הבית, למרות שלא היה בכך צורך לאור מגוריו של המתלונן עמם. ב"כ הנאשמים ציין, כי מדובר בארבעה נאשמים בני אותה משפחה, מה שהופך את הענישה לקשה יותר עבור המשפחה. ב"כ הנאשמים ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן להימנע מהטלת עונש מאסר בפועל, אשר יזיק לנאשמים ויחשוף אותם להשפעות שליליות. לעניין הבקשה לחילוט רכבו של נאשם 1, נטען כי מדובר ברכב משפחתי אשר שייך לאותו משק בית של המתלונן, ואין מקום לחלוטו.

32. לאור כל האמור לעיל, עתר ב"כ הנאשמים להימנע מהטלת עונש מאסר בפועל על הנאשמים. בנוסף, ביקש להתחשב בכך שהנאשמים שהו כשמונה חודשים במעצר באיזוק אלקטרוני, ללא הפרות, ולא יצאו מביתם, ויש להתייחס לכך כאילו ריצו עונש של מאסר בפועל.
33. נאשם 1 בדבריו האחרונים לבית המשפט, אמר שהוא ואחיו טעו אך פעלו מתוך כוונה לטפל באחיהם ולסייע לו להיגמל מסמים. הוא הביע צער וביקש את רחמי בית המשפט.
34. נאשם 2 בדבריו האחרונים לבית המשפט, הסביר כי הוא ואחיו הגיעו לבית המתלונן משום שמצבו היה רעוע והם חששו שיזיק לעצמו או לאחרים. מטרתם הייתה לקחת אותו ולטפל בו, אך הוא מבין שהדרך שבחרו הייתה מוטעית. בדיעבד, היה עליהם לעדכן את המשטרה ובית החולים ולבקש את עזרתם. הוא הביע חרטה עמוקה והדגיש, כי לא הייתה להם כוונה לפגוע באחיהם, שממשיך להתגורר עמם כיום. עוד ביקש מבית המשפט להתחשב במצבם הכלכלי הקשה, באומרו כי אביהם הקשיש מתקיים מקצבת ביטוח לאומי ואינו מסוגל לפרנס שלוש משפחות. עוד אמר, שמאסר בפועל יפגע בהם קשות ויותר עליהם חותם בלתי הפיך, שכן הם מעולם לא הסתבכו עם החוק.
35. נאשם 3 בדבריו האחרונים לבית המשפט, אמר שהאירוע טלטל את חייו שלו ושל אחיו וגרם להרס בביתם. כוונתם הייתה לטפל באחיהם ולא להזיק לו, ולא עלה בדעתו שמעשיו יובילו אותו למצבו הנוכחי. נאשם 3 ציין, כי התחתן שבוע לאחר האירוע, ואשתו ילדה במהלך התקופה הקשה הזו. לדבריו, הוא ואחיו טיפלו באחיהם, שבסופו של דבר חזר לדרך הישר. הוא ביקש מבית המשפט להקל עמם ולא להטיל עליהם מאסר בפועל.
36. נאשם 4 בדבריו האחרונים לבית המשפט, הביע צער על מעשיו והודה כי הדרך בה הוא והנאשמים בחרו הייתה שגויה. עם זאת, הוא הבהיר כי כל מטרתם הייתה לעזור למתלונן ולמנוע ממנו לפגוע בעצמו. לדבריו, הם לא שיערו שיימצאו במצב הנוכחי, וכל רצונם היה לסייע לו.
- דין והכרעה
מתחם העונש ההולם
37. בהתאם לסעיף 40ב לחוק, העיקרון המנחה בענישה הוא הלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

38. הערכים החברתיים המוגנים העומדים בבסיס עבירת החטיפה הם שמירה על חירות האדם, כבודו, שלמות גופו, שלוות נפשו וביטחונו האישי, וכן שמירה על אוטונומיה של הפרט על גופו. עבירת התקיפה נועדה להבטיח הגנה על חיי האדם, שלמות גופו, ביטחונו ורווחתו.
39. בית המשפט העליון התייחס לא פעם לחומרתה הרבה של עבירת החטיפה, בהדגישו כי "הפגיעה בנחטף אינה רק בשלילת חירותו שבוצעה בפועל, אלא בפוטנציאל הסיכון הטמון במעשה, שעלול אף להתדרדר לפגיעה פיזית חמורה" (ע"פ 4131/13 פאיז שמארי נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (13.3.14)).
40. עוד יצוין, כי המחוקק קבע לצד עבירת החטיפה עונש מירבי של 10 שנות מאסר, אשר גם הוא מלמד על חומרתה הרבה. עבירת תקיפה הגורמת חבלה ממשית בצוותא נושאת לצידה עונש מירבי של 6 שנות מאסר. כמו כן, העבירה של תקיפת קטין הגורמת חבלה של ממש, נושאת לצידה עונש מירבי של 5 שנות מאסר, ולצד עבירת התקיפה עונש מרבי של שתיים.
41. אשר למדיניות הענישה הנוהגת במקרים כמו זה שבו עסקינן, יוער כי ישנו קושי לאתר מקרים של אירועי חטיפה הדומים בנסיבותיהם לנסיבות דנן. זאת, מפני שאף שעבירת החטיפה מתקיימת בעניינם של הנאשמים, מאחר שהם לקחו בכוח את המתלונן מביתו בניגוד לרצונו, אין מדובר בחטיפה לשם כופר או לשם ביצוע עבירה אחרת במתלונן או בקרובים אליו, אלא המניע לביצוע העבירה הוא הרצון לטפל בו.
42. לפיכך, תוצג פסיקה אשר יש בה כדי ללמד על מדיניות הענישה הנוהגת בנסיבות קרובות באופן יחסי לענייננו. מסקירה זו עולה שבתי המשפט נוהגים להשית עונשי מאסר בפועל בגין ביצוע עבירת החטיפה ועבירות אלימות הנלוות לה, והכל כמפורט להלן:
- א. בע"פ 4246/23 מדינת ישראל נ' לואי אבו שאח (13.7.23), נדון עניינם של מי שהורשעו על פי הודאתם במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירות חטיפה, סחיטה באיומים וכליאת שווא. השניים קשרו קשר לחטוף משקיע כספים שרימה אותם, לסחוט אותו באיומים ולהשיב את כספם. בית המשפט המחוזי קבע לנאשם 1 מתחם עונש הנע בין 24 ל-40 חודשי מאסר בפועל, ולנאשם 2 מתחם עונש הולם הנע בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל. נגזרו עליהם 28 חודשי מאסר ו-16 חודשי מאסר בפועל בהתאמה. ערעור על קולת העונש שהוגש לבית המשפט העליון מטעם המדינה התקבל, ועונשם של המשיבים 1 ו-2 הוחמר ל-36 חודשי מאסר ול-22 חודשי מאסר בפועל בהתאמה.
- ב. בע"פ 2260/22 פלוני נ' מדינת ישראל (18.7.22), נדון עניינו של מי שהורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירות של חטיפה ותקיפה הגורמת חבלה ממשית. על רקע סכסוך, המערער ואחרים נכנסו למאפיה שבה הבחינו במתלונן, הוציאו אותו בכוח, הכו אותו, ולקחו אותו ברכב למתחם סמוך, שם המשיכו להכות אותו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 14 ל-30 חודשי מאסר בפועל, והשית על המערער 15 חודשי מאסר, מאסר על תנאי, פיצוי בסך 1,500 ₪, וקנס בסך 2,000 ₪. ערעור שהגיש הנאשם לבית המשפט העליון על חומרת העונש נדחה.

- ג. בע"פ 1187/22 מדינת ישראל נ' מחמוד זיאדא (6.3.22), נדון עניינו של מי שהורשע על פי הודאתו בביצוע עבירות של חטיפה, חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ואיומים. המשיב חטף את נפגע העבירה, שקיים קשר רומנטי עם בתו, הכה אותו ואיים להורגו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 15 ל-48 חודשי מאסר בפועל, והשית על המשיב 18 חודשי מאסר בפועל, מאסרים על תנאי ופיצוי בסך 30,000 ₪ לנפגע העבירה. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש, והעמידו על 30 חודשי מאסר.
- ד. בע"פ 5813/16 ענאן סמכה נ' מדינת ישראל (4.8.16), נדון עניינו של מי שהורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירות של קשירת קשר, חטיפה, נשיאת והובלת נשק, סיוע לאיומים, סיוע לתקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות ושיבוש מהלכי משפט. הנאשם סייע לשלושה אחרים שביקשו לפגוע במתלונן, בשל קשר שיצר עם אחותם של שניים מהם. המערער הסיע את האחרים ברכבו ועמד על המשמר עבור חבריו, אך לא נטל חלק בעצמו באלימות שננקטה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 36 ל-50 חודשי מאסר בפועל, אך חרג ממנו בשל המלצת שירות המבחן, וגזר עליו 22 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן על סך 10,000 ₪. בית המשפט העליון קיבל את ערעורו של הנאשם על חומרת העונש, במטרה לעודד את שיקומו ולהרתיעו מלחזור לסורו, והפחית את תקופת המאסר בפועל ל-20 חודשים.
- ה. בע"פ 6917/13 דניאל טייברג נ' מדינת ישראל (23.12.13), נדון עניינו של מי שהורשע לאחר שמיעת הוכחות בביצוע עבירת חטיפה ושווד של נהג מונית. הושתו על המערער 5 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס בסך 6,000 ₪ ופיצוי למתלונן בסך 15,000 ₪. בית המשפט העליון קיבל את הערעור על חומרת העונש, והעמידו על 4 שנות מאסר בפועל.
- ו. בע"פ 5391/07 אבי כהן נ' מדינת ישראל (31.12.07), נדון עניינם של שני מערערים שהורשעו בקשירת קשר לביצוע פשע, חטיפה ותקיפה בנסיבות מחמירות. השניים חטפו את המתלונן, האשימו אותו בפריצה לבית אמו של מערער 1 והכו אותו. נגזרו עליהם 18 חודשי מאסר ו-15 חודשי מאסר בהתאמה, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן. ערעור על חומרת העונש שהוגש לבית המשפט העליון מטעם הנאשמים נדחה.
- ז. בע"פ 3136/20 אבו עאיש נ' מדינת ישראל (24.5.21), נדון עניינים של ארבעה מערערים שהורשעו על פי הודאתם במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירות חטיפה לשם סחיטה וסחיטה באיומים. העניין נסוב סביב סכסוך שנתגלע בין מוכר לקונה אודות גביית חוב. המערערים חטפו את המתלונן ודרשו בעבורו כופר מבני משפחתו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם בעניינו של נאשם 1 הנע בין 27 ל-54 חודשי מאסר, ובעניינם של נאשמים 2 עד 4 מתחם עונש הולם הנע בין 36 ל-60 חודשי מאסר. הושתו עליהם 28, 37, 39 ו-37 חודשי מאסר בפועל בהתאמה, עונשי מאסר על תנאי, קנס בסך 8,000 ₪ ופיצוי למתלונן בסך 15,000 ₪. בית המשפט העליון דחה את ערעורם של המערערים על חומרת העונש.

ח. בע"פ 4131/13 שמארי נ' מדינת ישראל (13.3.14), נדון עניינם של נאשמים שהורשעו על פי הודאתם במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, חטיפה לשם סחיטה והסתרת חטוף. הנסיבה שהובילה לאירוע היתה חוב של למעלה מ-400,000 ₪ שאביו של המתלונן היה חייב לנאשם 1. הנאשמים איימו על המתלונן ואביו בדרישה לתשלום החוב ואף חשפו אקדח. בהמשך, הנאשמים חטפו את המתלונן והסתירו אותו בדירת מסתור במשך ארבעה ימים, כשבמהלכם אולץ המתלונן ליצור קשר טלפוני כדי לזרז את תשלום החוב. על נאשמים 2 ו-3 הושטו 3 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי ותשלום פיצוי למתלונן. על נאשם 1 נגזר עונש זהה, אך בנוסף הופעל נגדו מאסר על תנאי של 12 חודשים שהיה תלוי ועומד נגדו, מחציתו במצטבר ומחציתו בחופף. ערעור על חומרת העונש שהוגש לבית המשפט העליון מטעם הנאשמים נדחה.

43. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות- שקלתי כי מעשיהם של הנאשמים תוכננו מראש ולא היו ספונטניים. בשל רצונם לסייע למתלונן, גמלה בלבם ההחלטה לקחת אותו בכוח לטיפול אצל שי"ח' בחברון. הארבעה הגיעו באמצעות רכבו של נאשם 1 לביתה של ע' עת ששהתה בו ביחד עם שני ילדיה הקטינים, חברתה ובתה של חברתה וכן המתלונן, ודפקו בחוזקה על הדלת עד אשר ע' פתחה אותה. אז, פרצו הנאשמים פנימה כאשר נאשם 2 אף חבש לראשו קסדה שהסתירה את פניו. הנאשמים חוללו מהומה בבית ונקטו באלימות כלפי כל מי שעמד בדרכם אל המתלונן. הם הפכו רהיטים וחפצים בדירה, אחד מהם דחף את ע' ונאשם 1 דחף את ילדיה הקטינים, הכה את הקטינה ו' בידה והשליך נרגילה שעמדה במקום לעברה של ע'. הנאשמים נכנסו לחדר השינה והרימו את המתלונן בכוח, כאשר שניים מהם אוחזים אותו בידיו ושניים מהם אוחזים אותו ברגליו, ולקחו אותו בניגוד לרצונו ותוך שהם מכים אותו וגורמים לו לחבלה במצחו, אל רכבו של נאשם 1 והחלו נוסעים לכיוון חברון, עד הגעתם למחסום המנהרות, שם זעק המתלונן לשוטרים שחוטפים אותו. מכאן, שמעשה החטיפה, שעלול היה אף להסתיים בתוצאות קשות יותר, הסתיים אך ורק בשל התערבותם של שוטרים ולא בשל חרטתם של הנאשמים.

44. דומה, כי אף שהנאשמים ביצעו את העבירות בצוותא חדא, חלקו של נאשם 1 היה משמעותי מעט יותר, שכן הנאשמים השתמשו ברכבו כדי לבצע את החטיפה, והוא עצמו גם דחף את ילדיה הקטינים של ע', הכה את הקטינה ו' בידה והשליך נרגילה שעמדה במקום לעברה של ע'. עם זאת, במהלך חטיפתו של המתלונן ארבעת הנאשמים לקחו חלק זהה בהוצאתו בכוח מהבית והכנסתו לרכב, תוך שהם מכים אותו. יודגש, כי אף שעבירת החטיפה היא העבירה החמורה ביותר שבה הורשעו הנאשמים, אין להקל ראש באימה שחוו ע' וילדיה הקטינים וחברתה של ע' וביתה הקטינה, עת התפרצו הנאשמים לדירה, הפכו רהיטים וחפצים ולא היססו לתקוף ילדים קטינים.

45. מנגד, הנאשמים לא השלימו את החטיפה והיא הסתיימה כעבור זמן קצר, לא נגרם נזק לדירה, לא היה שימוש בנשק קר או חם, והחבלה שנגרמה למתלונן אינה בדרגת חומרה גבוהה. כמו כן, המניע לביצוע העבירות היה לטפל במתלונן. בהקשר זה ניתן לומר בהשאלה, כי כוונתם של הנאשמים היתה רצויה, אך מעשיהם, אינם רצויים, שכן הם בחרו לכפות על המתלונן את רצונם בדרך אלימה תוך הטלת פחד על אשתו והנמצאים בבית, במקום לפנות לרשויות המוסמכות על מנת לסייע לו.

46. לאחר בחינת מידת הפגיעה בערכים המוגנים שנפגעו, אותה אני מעריכה כבינונית, לאור מניעי הנאשמים ואופי האלימות שהופעלה, וכן לאחר בחינת הנזקים שנגרמו, ובהתאם למדיניות הענישה בעבירות אלו, ובהתחשב בחלקו היותר דומיננטי של נאשם 1 אל מול יתר הנאשמים אני קובעת כי מתחם העונש ההולם בענייננו של נאשם 1 נע בין 18 ל-40 חודשי מאסר בפועל. בעניינם של יתר הנאשמים, מתחם העונש ההולם נע בין 15 ל-35 חודשי מאסר בפועל. העונש המתאים

נאשם 1

47. אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, שקלתי לקולה, כי נאשם 1 כיום בן 31, נשוי ואב לשלושה ילדים, אשר ניהל אורח חיים נורמטיבי טרם מעצרו ונעדר עבר פלילי. יש לזקוף לזכותו גם את הודייתו במסגרת הסדר הטיעון. אמנם, הנאשמים הודו לאחר שהחלו להישמע הוכחות והמתלוננת ע' העידה בבית המשפט. אולם, בעקבות עדותה תוקן כתב האישום, והודאתם של הנאשמים יתרה את עדותו של המתלונן ויתר עדי התביעה, וחסכה זמן שיפוטי משמעותי. עוד שקלתי, כי בעקבות מעצרו וההליך המשפטי, נאשם 1 לא הצליח למצוא עבודה קבועה ונקלע למצוקה כלכלית. כמו כן, אף שנאשם 1 לא היה עצור מאחורי סורג ובריח, הוא שהה במשך תקופה ממושכת במעצר בית, תחילה באזוק אלקטרוני, ולאחר מכן בתנאים מגבילים אשר השפיעו באופן משמעותי על שגרת חייו. מתסקיר שירות המבחן עולה, כי ההליך המשפטי היווה עבור נאשם 1 גורם מרתיע וכי הוא מבין כיום את השלכות מעשיו. 48. הוספתי ושקלתי, כי נאשם 1 לקח אחריות למעשיו, אולם שירות המבחן התרשם שהוא עשה זאת באופן מצמצם וכזה שמפחית מחומרת מעשיו ומתרץ אותם בהתנהגותו של המתלונן בסמוך לאירוע החטיפה, וכן בחוסר שביעות רצון המשפחה מנישואיו ל-ע'. עוד ישנה התרשמות כי תחושות של פגיעה בכבוד משפחתו ותחושות תסכול וכעס הפעילו עליו לפעול באופן אימפולסיבי ואלים, ללא יכולת להפעיל שיקול דעת הולם, אך לצד זאת, ההתרשמות היא שאין לו דפוסי התנהגות עברייניים מושרשים.

נאשם 2

49. אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, שקלתי לקולה, כי נאשם 2 כיום בן 29, נשוי ואב לשני ילדים, אשר ניהל אורח חיים נורמטיבי בטרם מעצרו ונעדר עבר פלילי. שקלתי כי בעקבות מעצרו וההליך המשפטי הנאשם ובני משפחתו נקלעו למצוקה כלכלית. נאשם 2 גם הוא שהה במשך תקופה ממושכת במעצר בית בתנאים מגבילים, תחילה באזוק אלקטרוני, ובהמשך בתנאים שהגבילו את חירותו ופגעו ביכולתו לפרנס את משפחתו. שירות המבחן התרשם, כי ההליך המשפטי היה עבורו חוויה מטלטלת שהמחישה לו את חומרת מעשיו והשלכותיהם. נוסף על כך, שקלתי כי נאשם 2 הודה במסגרת הסדר טיעון וחסך בזמן שיפוטי. כמו כן, הוא לקח אחריות למעשיו, הגם שהתרשמות שירות המבחן היא שמדובר בקבלת אחריות כללית תוך צמצום והפחתת חומרת המעשים, שנעשו לדבריו מאותן סיבות שתוארו לעיל. לצד זאת, שקלתי כי ההתרשמות היא שהוא נעדר דפוסי עבריינות מושרשים ושהוא פעל מתוך לחצים משפחתיים וציפיות חברתיות שהובילו אותו לתגובה אימפולסיבית.

נאשם 3

50. אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, שקלתי לקולה, כי נאשם 3 כיום בן 26, נשוי ואב לתינוק, אשר ניהל אורח חיים נורמטיבי טרם מעצרו ונעדר עבר פלילי. כמו כן שקלתי כי הוא הודה במעשיו וחסך זמן שיפוטי יקר, וגם לקח אחריות למעשיו, הביע חרטה וצער על התנהלותו, והבהיר שזו אינה משקפת את התנהלותו הרגילה ושהוא הפיק לקחים. שקלתי את התרשמות שירות המבחן, כי מדובר באירוע החורג מאורחות חייו ומנוגד לערכיו, וכי הוא הפיק תובנות מההליך המשפטי.

נאשם 4

51. אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, שקלתי לקולה, כי נאשם 4 כיום בן 23, רווק, אשר עד למעצרו עבד וניהל אורח חיים נורמטיבי והוא נעדר עבר פלילי, ואף עמד להינשא, אך נפרד מארוסתו בעקבות מעורבותו באירוע נשוא כתב האישום ובהליך המשפטי. שקלתי גם שהוא הודה במעשיו וחסך זמן שיפוטי יקר. כמו כן הוא לקח אחריות למעשיו, הביע חרטה וצער וגילה הכרה בפגיעה שגרם. שקלתי את דבריו לפיהם הוא הושפע ונגרר אחרי אחרים תוך שהתקשה לבחון את התנהגותו באופן ביקורתי, אולם כיום הוא מבין שטעה וגם הפיק לקחים בעקבות ההליך המשפטי.

סוגיית הסטייה ממתחם העונש ההולם

52. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולה. שיקול ההגנה על שלום הציבור אינו מצדיק החמרה בעונשם של הנאשמים. השיקול השיקומי אינו מצדיק הקלה בעונשם.

53. לא נעלמה מעיני המלצת שירות המבחן להימנע משליחתם של הנאשמים למאסר מאחורי סורג וברית, ולכל היותר להטיל עליהם עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות לתקופה קצרה. זאת, לנוכח התרשמותו כי חרף מעשיהם, מניעיהם הבעייתיים ולקיחת האחריות המוגבלת, מדובר במי שככלל מנהלים אורח חיים נורמטיבי, נעדר עבר פלילי, ושליחתם לבית הסוהר עלולה לחשוף אותם לסביבה עבריינית שתקשה עליהם לשמר אורח חיים זה. ברם, לאחר בחינת מכלול השיקולים, הגעתי למסקנה שאין מקום לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם בעניינם של הנאשמים, ואין מנוס מהטלתו של עונש מאסר לריצוי בפועל. היותם של הנאשמים אנשים שניהלו אורח חיים נורמטיבי טרם ביצוע העבירות והיותם נעדר עבר פלילי, אין די בהם כדי להצדיק חריגה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום. זאת בשים לב לחומרת עבירת החטיפה, ומאחר שאין מדובר במי שעברו הליך טיפולי, ואין אינדיקציה לשינוי עמוק בדרכי חשיבתם. עם זאת לאור המלצת שירות המבחן, לקיחת האחריות והבעת החרטה, ולכך שמדובר בבני משפחה אחת כך שהנזק שנגרם לכול המשפחה הוא גבוה יותר, החלטתי להטיל על הנאשמים עונש ברף הנמוך ביותר של מתחם העונש ההולם

54. עוד יצוין בהקשר זה, כפי שנפסק ברע"פ 2258/13 אליהו מאירוב נ' מדינת ישראל (30.4.13) שם בפסקה (13), "כי על אף חשיבות המלצותיו של שירות המבחן, גזירת הדין נעשית בידי הערכאה השיפוטית ומכאן שעמדת שירות המבחן, אינה אלא אחד השיקולים העומדים בפני בית המשפט בבואו לגזור את דינו של הנאשם - לעיתים יאמץ בית המשפט את המלצת שירות המבחן במלואה, לעיתים יאמץ אותה בחלקה ולעיתים ידחה אותה מכל וכל. כל עניין ונסיבותיו הוא, וכל מקרה יבחן לגופו, תוך מתן משקל ראוי להמלצת שירות המבחן".
55. כמו כן, גם נסיבותיהם האישיות של הנאשמים מובילות למסקנה כי יש לגזור את עונשם בתחתית מתחם העונש ההולם. מדובר בארבעה גברים צעירים, כאשר נאשמים 1-3 נשואים ואבות לילדים קטנים, ואילו נאשם 4 רווק בן 23 בלבד, אשר נישואיו בוטלו בעקבות מעורבותו בתיק דנן. כאמור, ארבעתם נעדרי עבר פלילי, מנהלים אורח חיים נורמטיבי, וההליך הפלילי הוסיף להרתעתם מפני מעשים דומים בעתיד. גם מבחינת יחסם למתלונן, עולה הן מדברי הנאשמים והן מדברי המתלונן עצמו ומדברי האב, כי היחסים במשפחה כיום על מי מנוחות, בני המשפחה נפגשים זה עם זה ומנהלים מערכת יחסים תקינה. בנוסף לכך התחשבתי בתקופת המעצר באיזוק אלקטרוני ובתקופה הארוכה בה שהו בתנאים מגבילים.
- סוגיית חילוט הרכב
56. סעיף 39(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש] תשכ"ט - 1969 (להלן: "פקודת סדר הדין הפלילי") קובע:
39. (א) על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף 32, או שהגיע לידי המשטרה כאמור בסעיף 33, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ; דין צו זה כדין עונש שהוטל על הנאשם.
- עינינו הרואות, כי המחוקק נקט בסעיף זה בלשון "רשאי", ובכך הותיר שיקול דעת רחב בכל הנוגע להחלטה בדבר חילוט.
57. בהקשר זה נקבע בפסיקה, כי: "אמת המידה היא במהותה ובעוצמתה של הזיקה בין החפץ לבין העבירה ובחומרתה של העבירה" (דברי הנשיא שמגר ברע"פ 4148/92 מועד נ' מ"י, תק-על 94(3), 779; וכן ראו ע"פ 623/78 סורני נ' מ"י, פ"ד לג(3) 523). על הלכה זו חזר בית המשפט העליון לא אחת (רע"פ 5776/05 ראובן נ' מ"י, תק-על 2005(3), 1309; ע"פ 1000/15 אבו אלחוזה נ' מדינת ישראל (3.7.15); ע"פ 8664/19 בכר נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (8.3.20)).

58. לאחר ששקלתי את השיקולים השונים, החלטתי כי בנסיבות העניין אין מקום להורות על חילוט הרכב. מחד גיסא, רכבו של נאשם 1 שימש אותו ואת שאר הנאשמים לביצוע העבירה. באמצעותו הם הגיעו לביתם של המתלונן ואשתו, לתוכו הם הכניסו את המתלונן בניגוד לרצונו עת חטפו אותו, ובו נסעו עמו לכיוון חברון עד שנתפסו ונעצרו. ברם, דומה כי הרכב לא היווה רכיב חיוני בביצוע העבירה עצמה, אלא בעיקר שימש את הנאשמים במעברם ממקום למקום. מאידך גיסא, מדובר בנאשמים ובמתלונן שהם אחים ואשר היחסים ביניהם כיום תקינים. כמו כן, הגם שהרכב שייך לנאשם 1, הנאשמים מסרו שהוא משמש את כלל בני המשפחה, אשר מתגוררים באותו הבניין בשכונת עיסאווייה. בנסיבות אלה, ובהתחשב במצבם הכלכלי של הנאשמים בעקבות התקופה הממושכת בה הם שהו בתנאים מגבילים, החלטתי שלא להורות על חילוט הרכב ולהטיל רכיב של קנס תחת חילוט הרכב (ראו והשוו ע"פ 4597/23 ביטון נ' מדינת ישראל (24.1.24); ע"פ 5487/23 אל עאל נ' מדינת ישראל (11.1.24); אבו אחמד נ' מדינת ישראל (3.1.24)).

59. אשר על כן, הנני גוזרת על הנאשמים עונש כולל כדלקמן:
נאשם 1

א. 18 חודשי מאסר בפועל.

ב. 10 חודשי מאסר על תנאי, הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר על כל עבירת אלימות מסוג פשע או עבירת חטיפה.

ג. 4 חודשי מאסר על תנאי, הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר על כל עבירת אלימות מסוג עוון או עבירה של כליאת שווא.

ד. קנס בסך ₪ 7,500 או חודשיים מאסר תחתיו. הקנס ישולם בעשרה תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.6.25 ובכל האחד לחודש שלאחריו. לא ישולם תשלום במועדו או במלואו תעמד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

ה. פיצוי כספי למתלונן בסך 2,000 אשר ישולם עד ליום 1.6.25.

על כל אחד מהנאשמים 2 עד 4

א. 15 חודשי מאסר בפועל.

ב. 10 חודשי מאסר על תנאי, הנאשמים לא ירצה עונש זה אלא אם יעברו בתוך 3 שנים מיום שחרורם מהמאסר על כל עבירת אלימות מסוג פשע או עבירת חטיפה.

ג. 4 חודשי מאסר על תנאי, הנאשמים לא ירצו עונש זה אלא אם יעברו בתוך 3 שנים מיום שחרורם מהמאסר על כל עבירת אלימות מסוג עוון או עבירה של כליאת שווא.

ד. קנס בסך ₪ 4,000 או חודש מאסר תחתיו. הקנס ישולם בעשרה תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.6.25 ובכל האחד לחודש שלאחריו. לא ישולם תשלום במועדו או במלואו תעמד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

ה. פיצוי כספי למתלונן בסך 2,000 אשר ישולם עד ליום 1.6.25.

רכב טויוטה דגם "RAV 4" ל"ז 46438801, יושב לנאשם 1.

העתק גזר הדין ישלח לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ג ניסן תשפ"ה, 21 אפריל 2025, בנוכחות ב"כ הצדדים והנאשמים.